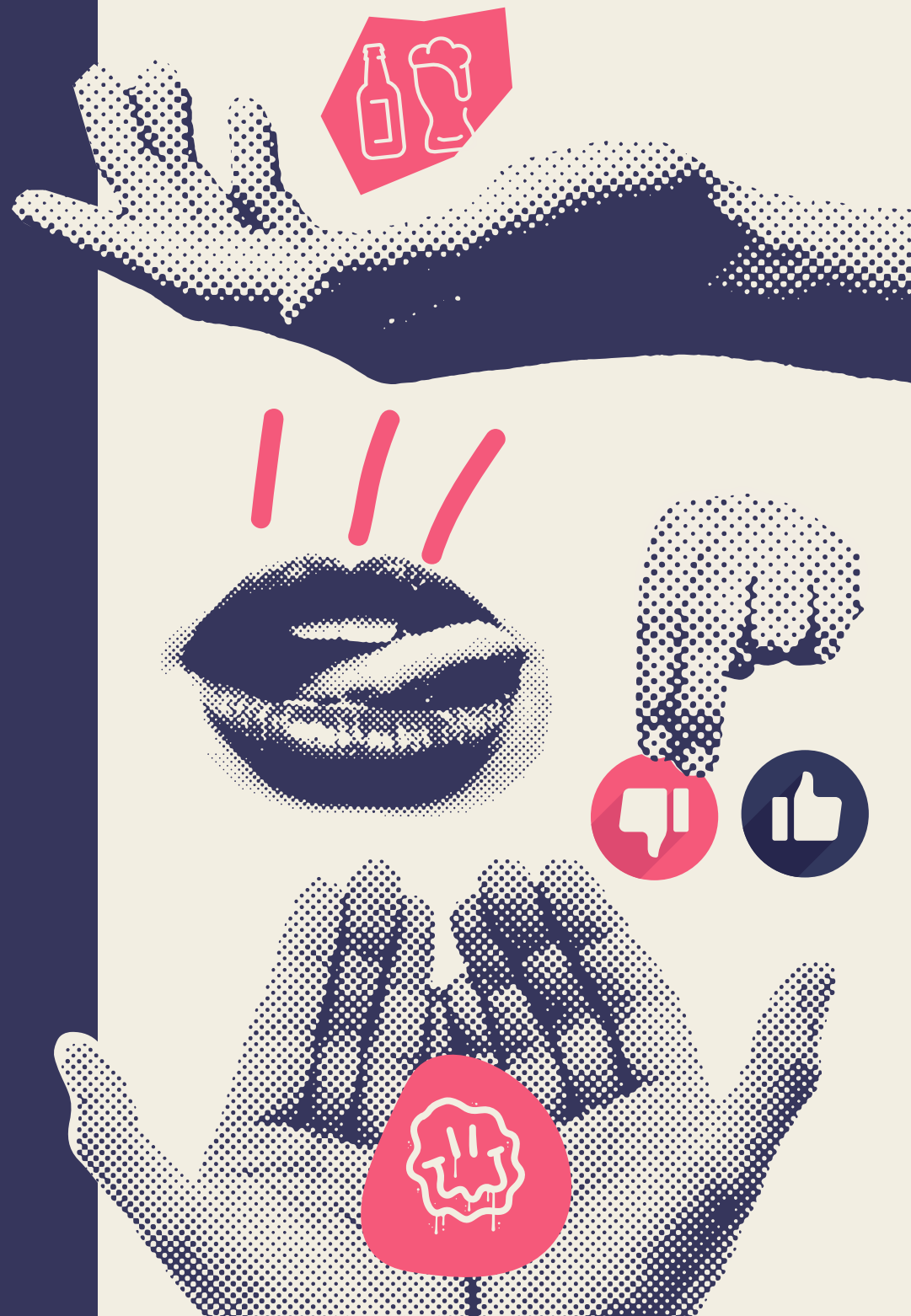

Miniguia per informar sobre les violències sexuals amb presència de drogues

Tot el que hauries de saber sobre agressions sexuals, ús de substàncies i submissió química i mai no t'havies atrevit a preguntar (o potser sí 😊)

noctàmbul@s

Miniguia per informar sobre les violències sexuals amb presència de drogues

Tot el que hauries de saber sobre agressions sexuals, ús de substàncies i submissió química i mai no t'havies atrevit a preguntar (o potser sí)

Aquest material està basat en l'estudi "Diagnòstic sobre informacions mediàtiques al voltant de les violències sexuals, l'ús de drogues i la submissió química". Si vols aprofundir en la temàtica, el pots descarregar a www.drogasgenero.info/diagnostico-medioscomunicacion

Redacció

Laura Castells Ricart

Supervisió i suport

Ana Burgos García

Diseny i maquetació

La Pera SCCL

Imatges

Adobe Stock

Un projecte de:

noctàmbul@

Finançat per:

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Igualtat i Feminismes

1

De **què**
parlem i
com ho
anomenem?

Submissió química

Es tracta d'un *modus operandi* utilitzat per cometre diferents delictes (contra el patrimoni, contra la llibertat sexual, etc.). En canvi, sovint el llegim en relació a les violències sexuals com a substitut de les mateixes.

No ens agrada el concepte perquè...

El focus en el *modus operandi* invisibilitza la pròpia violència!

Violències sexuals sota submissió química

S'utilitza per referir-se a la tipologia **proactiva** (aquella en què l'agressor intoxica amb alguna substància a la víctima amb l'objectiu d'agredir-la sexualment). En canvi, la majoria de violències s'exerceixen de manera **oportunist**a (valent-se de la dificultat d'expressar consentiment de l'agredida derivada del consum voluntari).

No ens agrada gaire el concepte perquè...

Novament, la manera d'enfocar el problema distorsiona la realitat de la violència!

Violències sexuals facilitades per drogues

Actualment s'utilitza en els contextos sanitari i policial però segueix situant el problema en el consum de substàncies.

No ens acaba de convèncer el concepte perquè...

Les drogues no faciliten la violència, l'únic que la facilita és l'agressor!

Violències sexuals amb presència de drogues / amb ús de drogues

Dona cabuda a les diverses casuístiques relacionades amb el consum de drogues quan es dona violència sexual: consum voluntari i amb finalitat recreativa (i altres finalitats), ús de psicofàrmacs per prescripció mèdica (o sense) més enllà d'entorns festius, intoxicació de les agredides contra la seva voluntat per exercir violència contra elles, etc.

Ens agrada aquest concepte perquè...

Visibilitza totes les situacions i contextos en els que es donen violències sexuals i les drogues estan presents!

**Conceptualitzem i polititzem!
Els termes que utilitzem
no son neutres;
son una manera de **posicionar-nos**
i tenen **impacte** en la realitat: el que
no s'anomena, no existeix.**

Quins
mites i realitats
(re)produeixen
els mitjans de
comunicació?

Mites*

Realitats**

Sobre les drogues implicades

'Burundanga', punxades i substàncies desconegudes.

La droga més present en les agressions sexuals **és l'alcohol**. No existeixen les anomenades "drogues de la violació"!

Sobre els agressors

- Son desconeguts.
- Tenen problemes de salut mental.
- Relació amb la criminalitat i la delinqüència.
- Son d'altres contextos culturals / geogràfics.
- Actuen sempre en grup.

- La majoria d'**agressors son coneguts** i/o de l'entorn de les agredides.
- No son 'malalts'; són **fills sans del patriarcat**.
- La violència sexual **no** està majoritàriament vinculada a **altres delictes**.
- La violència sexual **no té a veure amb la procedència** ni el color de pell dels agressors.
- Les **agressions grupals** constitueixen un **10%** del total de les ateses.

Sobre el modus operandi

"T'han posat alguna cosa a la beguda"

En la majoria d'agressions sexuals amb presència de drogues les agredides les han **consumit voluntàriament**.

Sobre les agredides

"Bona" vs. "mala" víctima en funció de si ha estat intoxicada contra la seva voluntat o si ha consumit voluntàriament.

Moltes de les agredides no responen al model de "bona dona". El fet que usin drogues (o vesteixin d'una determinada manera, transitin certs espais, etc.) no les fa menys víctimes **ni en cap cas culpables de les violències** que reben.

Sobre l'espai públic

- Com l'espai paradigmàtic d'exercici de la violència: "dona a l'espai públic = alarma i perill!".
- Com l'espai exclusiu o prioritari de consum de drogues.

- La majoria d'agressions sexuals es produeixen en **domicilis**.
- L'ús de drogues **no és exclusiu dels contextos d'oci** ni es fa sempre amb finalitat recreativa.

Sobre el perill

El perill com a quelcom essencialitzat, natural o inevitable.

El perill és conseqüència de la desigualtat de gènere i d'un **règim polític sexista i heteropatriarcal**.

Sobre l'edat

La joventut i les seves pràctiques com a explicació de les agressions sexuals.

Una mirada adultista a l'adolescència i la joventut basada en mites i falses creences obvia que les violències sexuals s'ensenyen i s'aprenen social i col·lectivament. **La joventut no és un factor de risc**.

Sobre el "succés"

La violència sexual com un fenomen puntual i excepcional.

La violència sexual, com tota violència basada en el gènere, és **estructural**.

***Els mites constitueixen creences que justifiquen un discurs -el del terror sexual-. S'utilitzen habitualment com a eina de control social per justificar, reproduir i perpetuar desigualtats socials.**

****Cal aproximar-se a la realitat d'una manera profunda, complexa i informada. L'estratègia de fixar-se en els casos excepcionals -i utilitzar-los per construir els mites- com si fossin la realitat absoluta, protegeix i manté la violència sexual.**

3

Quins *tips*
ens poden
ser *útils*?

Assenyalar la causa: el masclisme com a explicació

- ✗ No situar-ho com a succés explícita o implícitament: a l'apartat de successos o com a casos aïllats.
- ✗ No amplificar casos concrets: no contribuir a mediatitzar certs casos.
- ✓ Mencionar el sistema de gènere com a causa i context en el que, i pel que, es produeix la violència sexual, i treure el focus de la substància.
- ✓ Parlar de totes les dimensions de la violència sexual: abordatges comunitaris, polítiques públiques, propostes dels col·lectius feministes, veu de les expertes, funcionament i limitacions del sistema judicial, etc.

No revictimitzar les agredides

- ✗ No abusar de les paraules "víctima", "presumpta", "suposada".
- ✗ No donar detalls concrets, morbosos o que permetin identificar les víctimes.
- ✗ No focalitzar en dades contextuais: si anava sola, si era de nit, emfatitzar l'època de l'any, etc.
- ✗ No ressaltar la conducta de la víctima: si havia consumit, quant, si va oposar resistència, etc.
- ✗ No fer espai a les opinions d'agressors, familiars i persones properes. En el cas de les defenses dels acusats, fer-ho de manera crítica i contextualitzada.

Visibilitzar els processos de recuperació

- ✓ Oferir exemples de dones que poden conviure amb les conseqüències de l'agressió.
- ✓ Mostrar l'impacte social d'aquests processos (salut física, salut mental, etc.).
- ✓ Informar sobre recursos disponibles.
- ✓ Evitar l'ús d'adjectius dramàtics si no son en primera persona: "angoixada", "destrossada", etc.

Posar el focus els agressors

- ✗ No focalitzar en la substància, sinó en la responsabilitat dels qui perpetren les violències.
- ✗ No visibilitzar els agressors en funció de la seva procedència, el color de pell, la relació amb altres delictes o el perfil socioeconòmic.
- ✓ Referir-se als agressors i fer-ho com a subjectes, tant als titulars com al cos de la notícia.
- ✓ Presentar-los com a responsables d'un delictes que, a més, no és un fet fortuït sinó premeditat.

El discurs és un instrument que **reprodueix i, **ahora**, **crea violència sexual**; **també pot ser un punt de partida per a la transformació feminista.****

Recursos i bones pràctiques

Per aprofundir
en la temàtica

Recursos de
suport tècnic

Bones pràctiques

“

**Conèixer la por ens
ajuda a ser *lliures**.
Transitem de la
cultura del terror a la
llibertat sexual.**

”

*Audre Lorde

noctàmbul@s